

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 104/26

Λουξεμβούργο, 16 Ιουλίου 2026

Απόφαση του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-258/23 | *Imagens Médicas Integradas*, C-259/23 | *Synlabhealth II* και C-260/23 | *SIBS – Sociedade Gestora de Participações Sociais* κ.λπ.

Έλεγχοι διενεργούμενοι από αρχή ανταγωνισμού: το δίκαιο της Ένωσης δεν αντιτίθεται στην κατάσχεση, χωρίς προηγούμενη έγκριση από δικαστή, μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου επαγγελματικής φύσεως τα οποία αντάλλαξαν οι εργαζόμενοι με τα διευθυντικά στελέχη των επιχειρήσεων που τελούν υπό έρευνα

Ωστόσο, το εθνικό δίκαιο πρέπει να προβλέπει αυστηρό πλαίσιο εξουσιών της αρχής ανταγωνισμού, καθώς και κατάλληλες και επαρκείς εγγυήσεις κατά των καταχρήσεων και της αυθαιρεσίας μέσω, ιδίως, αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου διενεργούμενου εκ των υστέρων

Στη διάρκεια έρευνας με αντικείμενο πρακτικές αντίθετες στον ανταγωνισμό, η πορτογαλική αρχή ανταγωνισμού κατέσχεσε, στους χώρους των υπό έρευνα εταιριών, μηνύματα ηλεκτρονικού μεταξύ υπαλλήλων των εταιριών αυτών. Οι εταιρίες προσέβαλαν την κατάσχεση των οικείων μηνυμάτων, υποστηρίζοντας ότι έπρεπε να ληφθεί συναφώς έγκριση από τον ανακριτή και όχι από την εισαγγελία. Το πορτογαλικό δικαστήριο που επιλήφθηκε των υποθέσεων απέστειλε αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι οι επίδικες κατασχέσεις δεν συνιστούν μόνο περιορισμούς του δικαιώματος σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, αλλά επίσης του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Εντούτοις, οι περιορισμοί αυτοί φαίνεται να δικαιολογούνται από τον σκοπό γενικού συμφέροντος που συνίσταται στη διασφάλιση ανόθευτου ανταγωνισμού. Επιπλέον, προκύπτει ότι οι εν λόγω περιορισμοί είναι αναλογικοί. Επομένως, **το δίκαιο της Ένωσης δεν αντιτίθεται, κατ' αρχήν, σε νομοθετική ρύθμιση κράτους μέλους κατ' εφαρμογήν της οποίας, στη διάρκεια έρευνας σχετικά με εικαζόμενη παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού, η εθνική αρχή ανταγωνισμού κατάσχει, εντός επαγγελματικού ή εμπορικού χώρου, μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που άπτονται του αντικειμένου της έρευνας, χωρίς να διαθέτει προς τούτο προηγούμενη άδεια από δικαστή.**

Εντούτοις, εφόσον δεν απαιτείται προηγούμενη άδεια από δικαστή, οι κατασχέσεις πρέπει να διέπονται από νομικό πλαίσιο, να είναι αυστηρά οριοθετημένες και να υπόκεινται σε πλήρη εκ των υστέρων δικαστικό έλεγχο. Επιπρόσθετα, όταν μια κατάσχεση εγγράφων πραγματοποιείται σε κινητά τηλέφωνα, υπολογιστές ή άλλους ηλεκτρονικούς φορείς ιδιωτικής και επαγγελματικής χρήσης, **η πρόσβαση στα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα στους φορείς αυτούς ενδέχεται να συνιστά σοβαρή ή ακόμη και ιδιαίτερα σοβαρή επέμβαση στα επίμαχα θεμελιώδη δικαιώματα.** Σε μια τέτοια περίπτωση, **η πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα πρέπει να υπόκειται σε προηγούμενο έλεγχο διενεργούμενο από δικαστή ή ανεξάρτητο διοικητικό φορέα.**

Στη διάρκεια έρευνας σχετικά με παραβάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού ¹, οι πορτογαλικές αρχές κατέσχεσαν επαγγελματικά έγγραφα που περιλαμβάνονταν σε μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τα οποία είχαν ανταλλάξει οι υπάλληλοι με τα διευθυντικά στελέχη των οικείων εταιριών. Οι εταιρίες αντιτάχθηκαν, υποστηρίζοντας ότι υπέστησαν προσβολή του δικαιώματός τους στην προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών τους ² και ότι η άδεια για τέτοιες κατασχέσεις πρέπει να λαμβάνεται από τον ανακριτή και όχι από την εισαγγελία.

Το πορτογαλικό δικαστήριο που εξετάζει τις σχετικές υποθέσεις ζητεί, κατ' ουσίαν, από το Δικαστήριο να κρίνει εάν αρκεί συναφώς η άδεια που εκδόθηκε από την εισαγγελία.

Κατ' αρχάς, το Δικαστήριο εκτιμά ότι **τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου επαγγελματικής φύσεως** που έχουν ανταλλάξει οι υπάλληλοι με τα διευθυντικά στελέχη μιας επιχείρησης μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής επικοινωνίας της επιχείρησης **εμπίπτουν στις επικοινωνίες που προστατεύονται από το δικαίωμα του σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής**. Το γεγονός ότι, λόγω της μορφής ή του περιεχομένου του, ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μπορεί να χαρακτηριστεί ως «επαγγελματικό» δεν σημαίνει ότι δεν τυγχάνει της συγκεκριμένης προστασίας.

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο τονίζει ότι η επίδικη κατάσχεση εγγράφων από την πορτογαλική αρχή ανταγωνισμού **ενδέχεται να περιορίζει όχι μόνο το δικαίωμα σεβασμού των επικοινωνιών, αλλά και το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**³. Συναφώς, επισημαίνει ότι οι κατασχέσεις μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κατά τη διάρκεια ελέγχων σε επαγγελματικούς χώρους συνιστούν σαφείς **περιορισμούς της άσκησης των δικαιωμάτων αυτών**.

Ωστόσο, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι τέτοιοι περιορισμοί γίνονται δεκτοί εφόσον προβλέπονται στον νόμο, σέβονται το βασικό περιεχόμενο των επίμαχων δικαιωμάτων, εξυπηρετούν σκοπούς γενικού συμφέροντος και είναι αναλογικοί.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι οι εν λόγω προϋποθέσεις φαίνεται να πληρούνται στις υπό κρίση υποθέσεις. Επισημαίνει ιδίως ότι οι αρχές **δεν έχουν απεριόριστη και γενικευμένη πρόσβαση** στο περιεχόμενο των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και των ηλεκτρονικών μηνυμάτων καθώς και ότι **τα δεδομένα** που περιέχονται στις επικοινωνίες αυτές **δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς πέραν της διαπίστωσης της ύπαρξης αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορών που αποτελούν το αντικείμενο της οικείας έρευνας**, οπότε το βασικό περιεχόμενο των επίμαχων δικαιωμάτων φαίνεται να γίνεται σεβαστό. Τονίζει ότι **η διασφάλιση ανόθευτου ανταγωνισμού αποτελεί σκοπό γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση**.

Όσον αφορά την αναλογικότητα του επίδικου μέτρου, το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο ως άνω σκοπός **δικαιολογεί**, λόγω της σημασίας του, **επέμβαση στα επίμαχα δικαιώματα** καθώς και ότι **δεν υπάρχει άλλη**, εξίσου αποτελεσματική και λιγότερο επαχθής, **ικανοποιητική εναλλακτική λύση**. Όσον αφορά τον αναλογικό χαρακτήρα του περιορισμού της άσκησης των επίμαχων δικαιωμάτων και, ειδικότερα, τη **σοβαρότητα του περιορισμού αυτού**, η οποία απορρέει από το γεγονός ότι η κατάσχεση πραγματοποιήθηκε χωρίς προηγούμενη άδεια από δικαστή, το Δικαστήριο σημειώνει ότι **η κατάσχεση πλαισιώνεται εν γένει από δικονομικές εγγυήσεις** που αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στη διαφύλαξη της ασφάλειας, της ακεραιότητας και του απόρρητου των δεδομένων. Επιπλέον, οι διατάξεις του **δικαίου της Ένωσης** σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού **δεν απαιτούν προηγούμενη άδεια από δικαστή** για τη διενέργεια ελέγχου σε επαγγελματικό χώρο.

Εντούτοις, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, **εφόσον δεν απαιτείται προηγούμενη άδεια από δικαστή**, η προστασία έναντι των καταχρήσεων και της αυθαιρεσίας επιτάσσει **να υπάρχει αυστηρή νομική οριοθέτηση των λαμβανόμενων μέτρων**, καθώς και εγγυήσεις υπό τη μορφή **πλήρους δικαστικού ελέγχου εκ των υστέρων**. Το Δικαστήριο επισημαίνει επίσης ότι, στις υπό κρίση υποθέσεις, οι έλεγχοι και οι κατασχέσεις είχαν λάβει έγκριση από την πορτογαλική εισαγγελία, η οποία αποτελεί αυτοτελή δικαστική αρχή. Η έγκριση αυτή φαίνεται να συμβάλει στην αυστηρή νομική οριοθέτηση του νομικού πλαισίου των πραγματοποιούμενων ελέγχων και κατασχέσεων, ιδίως όσον αφορά τον καθορισμό της σκοπιμότητας, της διάρκειας και της ουσιαστικής έκτασής τους.

Τέλος, το Δικαστήριο διατυπώνει μια επιφύλαξη: δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να περιλαμβάνονταν μεταξύ των συσκευών όπου ήταν αποθηκευμένα τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στα οποία είχαν πρόσβαση οι υπάλληλοι της πορτογαλικής αρχής ανταγωνισμού **κινητά τηλέφωνα, υπολογιστές και άλλοι ηλεκτρονικοί φορείς που ανήκαν στα διευθυντικά στελέχη και στους υπαλλήλους των υπό έρευνα επιχειρήσεων**.

Λαμβανομένου υπόψη ότι οι εν λόγω συσκευές είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται τόσο για ιδιωτικούς όσο και για επαγγελματικούς ή εμπορικούς σκοπούς, **η πρόσβαση στα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα σε αυτές μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα σοβαρή ή ακόμη και ιδιαίτερα σοβαρή επέμβαση στα επίμαχα θεμελιώδη δικαιώματα**, αφού το σύνολο των δεδομένων αυτών καθιστά δυνατή την εξαγωγή πολύ συγκεκριμένων συμπερασμάτων σχετικά με την

ιδιωτική ζωή του ενδιαφερόμενου προσώπου. Σε μια τέτοια περίπτωση, η πρόσβαση στα δεδομένα πρέπει να υπόκειται σε προηγούμενο έλεγχο διενεργούμενο από δικαστή ή ανεξάρτητο διοικητικό όργανο, το οποίο διαθέτει όλες τις αρμοδιότητες και παρέχει όλες τις απαραίτητες εγγυήσεις προκειμένου να εξασφαλιστεί η εξισορρόπηση όλων των εμπλεκόμενων νόμιμων συμφερόντων και των επιμέαχων δικαιωμάτων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία προδικαστικής παραπομπής παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά, λαμβάνοντας υπόψη την προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου. Η προδικαστική αυτή απόφαση δεσμεύει κάθε άλλο εθνικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη της απόφασης](#) είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της αποφάσεως.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «Europe by Satellite» ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

¹ Ειδικότερα, οι έρευνες αφορούσαν μια πιθανή εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ επιχειρήσεων για αύξηση των τιμών υπηρεσιών τηλεραδιολογίας προς νοσοκομειακά καταστήματα της εθνικής υπηρεσίας υγείας (υπόθεση C-258/23), πιθανή σύμπραξη τιμών για εξετάσεις διάγνωσης της νόσου Covid-19 προς τις πορτογαλικές αρχές δημόσιας υγείας (υπόθεση C-259/23) και υποψία καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης στον τομέα της επεξεργασίας πληρωμών (υπόθεση C-260/23).

² Άρθρο 7 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά το οποίο «Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και των επικοινωνιών του».

³ Δυνάμει του άρθρου 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.